

JOYCE ROELAND^a &
PIA STRUYF^b

Beste rector, ze bestaan

Een internationale scoping review naar student sekswerkers

Panopticon, 45 (2), 146-165
© 2024 Maklu | ISSN 0771-1409 | Maart 2024

- ^a Masterstudent Criminologie, Vakgroep Criminologie, Vrije Universiteit Brussel.
^b Mandaatassistent en doctoraal onderzoeker, Onderzoeksgroep Crime & Society (CRiS), Vakgroep Criminologie, Vrije Universiteit Brussel (corresp.: pia.struyf@vub.be).

DEAR RECTOR, THEY EXIST: AN INTERNATIONAL SCOPING REVIEW ON STUDENT SEX WORKERS

Worldwide, higher education institutions often willingly ignore the existence of student sex workers on their campuses. This ignorance results in a scarcity of scientific research on student sex workers which makes them invisible and, therefore, more vulnerable for stigmatization and discrimination. This international scoping review selected 28 studies that met the inclusion criteria. Based on the selected studies, it was clear that research on student sex workers mostly focuses on four aspects: (1) prevalence, (2) risk and protective factors, (3) motivations, and (4) risks of the profession. Further, several studies focus on the reactions and, often missing, policies of higher education institutes. Therefore, we suggest focusing future research on, inter alia, the experiences of student sex workers, the prevalence of (online) student sex workers in Belgium, and the experiences and unique difficulties for male and trans student sex workers. For this to succeed, cooperation of the higher education institutions is essential, and possibly the biggest challenge.

Key words: sex work, higher education, scoping review

Kernwoorden: sekswerk, hoger onderwijs, scoping review

1. INLEIDING

De recente energiecrisis en inflatie maken het leven wereldwijd een pak duurder, zo ook voor studenten in het hoger onderwijs. Het moeilijke financiële klimaat maakt het voor velen niet vanzelfsprekend om hogere studies aan te vangen en af te werken. De financiële steun die zij ontvangen van familie of via studiebeurzen is vaak onvoldoende om alles te bekostigen (Dirix, 2022; Masvawure, 2010; Vancaeneghem, 2022). De hoge inschrijvingskosten, dure koten en gepeperde facturen zorgen ervoor dat meer studenten in een extra inkomen moeten voorzien. Zo kopte Bruzz in oktober 2022 nog: “Aantal student-sekswerkers toegenomen sinds energiecrisis” (Dirix, 2022).

Voor studenten lijkt de drempel naar sekswerk minder hoog te zijn, zeker in geval van online-diensten, doordat zij vaak gebruikmaken van het internet voor seksuele doeleinden (Döring et al., 2017; Koops et al., 2018; Simpson & Smith, 2019). Applicaties zoals OnlyFans maken het voor iedereen toegankelijk om een account aan te maken en bijvoorbeeld seksueel getinte

foto's te verkopen. Zeker naar aanleiding van de coronacrisis kende bijvoorbeeld OnlyFans een grote stijging in het aantal *content creators* (Hamilton et al., 2022).

Hoewel deze maatschappelijke evoluties zich duidelijk aftekenen, erkennen hogere onderwijsinstellingen zelden dat ook onder hun studentenpopulatie studenten werkzaam zijn binnen de seksindustrie. Uit het onderzoek van Cusick et al. (2009), uitgevoerd in Schotland en Engeland, blijkt zelfs dat hogere onderwijsinstellingen weerstand bieden tegen onderzoek naar student sekswerkers. Het wetenschappelijk onderzoek naar deze populatie blijft internationaal dan ook zeer beperkt. Ondanks deze weerstand vanuit universiteiten, maar ook vanuit de maatschappij in het algemeen, kunnen we niet ontkennen dat ook studenten online of offline seksuele diensten verkopen in ruil voor geld of andere (niet-)materiële compensaties.

Dus ja beste rectoren, er lopen student sekswerkers op jullie campussen rond. Via een *scoping review* beogen we in dit artikel een overzicht te geven van de internationale literatuur die voor handen is over het thema student sekswerkers en bijgevolg stil te staan bij de wetenschappelijke lacunes die er momenteel nog zijn. We starten met een beschrijving van de methodologische aanpak, gevolgd door een overzicht van enkele internationaal onderzochte topics wanneer het gaat over student sekswerkers. Tot slot volgt een reflectie over de reacties van hogere onderwijsinstellingen en de onverkende wetenschappelijke paden die volgens ons noodzakelijk zijn om te onderzoeken.

2. METHODOLOGIE

De maatschappelijke en wetenschappelijke aandacht voor student sekswerkers blijft minimaal, ook in België. Om dit hiaat op te vullen en zicht te krijgen op de wetenschappelijke kennis over het thema, voerden we een internationale *scoping review* uit waarbij we relevante empirische studies identificeerden door gebruik te maken van twee methoden: (1) doorzoeken van databases met peer reviewed literatuur en (2) doornemen van referentielijsten.

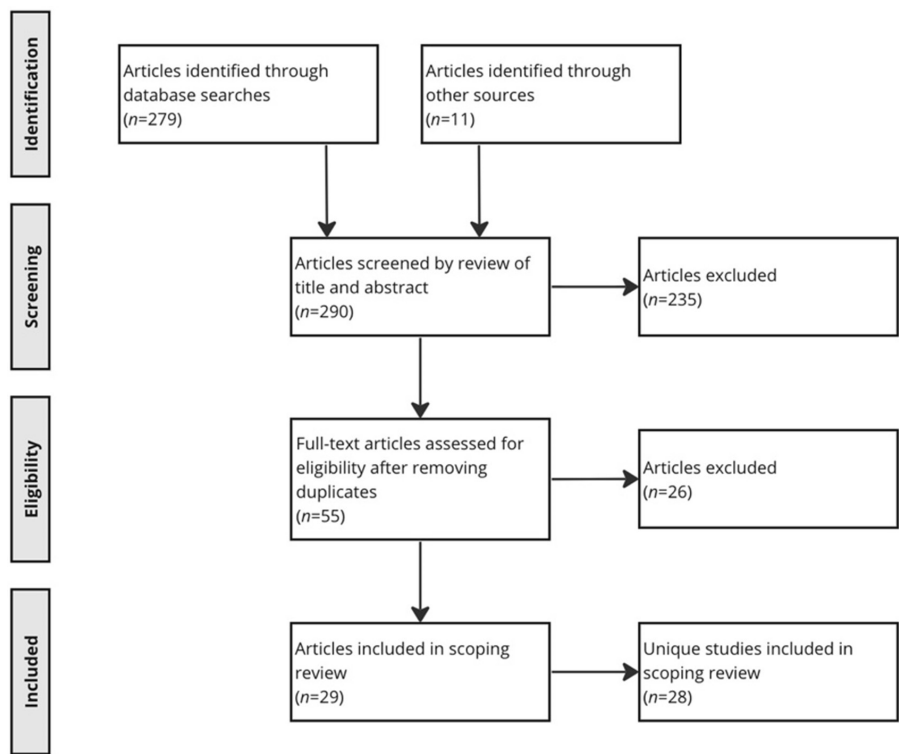
In een eerste fase voerde de eerste auteur een systematische zoekopdracht in bij twee academische databanken¹ (Web of Science en Scopus) in maart 2023. Voor deze opdracht maakten we gebruik van de volgende zoektermen: *Student* AND "sex work*" OR "transactional sex" OR "commercial sex" OR prostitution AND university OR "higher education" OR college*. In beide databanken werden alle synoniemen ondergebracht in één topic waarbij de booleaanse operatoren het onderscheid tussen de verschillende synoniemen duidelijk maakten. Deze fase mondde uit in 279 resultaten voor beide databanken samen. In een tweede fase doorzocht de eerste auteur de referentielijsten van de reeds verzamelde studies op zoek naar nieuwe titels. Deze fase resulteerde in elf extra relevante studies.

De resultaten van beide zoekmethoden werden beoordeeld op basis van de volgende inclusiecriteria: (1) het onderzoek is beschikbaar in het Nederlands of Engels, (2) het onderzoek maakt gebruik van primaire empirische data en (3) de onderzoekspopulatie zijn studenten (ongeacht gender) van het hoger onderwijs die actief zijn in online of offline sekswerk. Om de criminologische relevantie van de *scoping review* te garanderen, werd ook het volgende exclusie criterium toegepast: indien de studie hoofdzakelijk focust op de medische gezond-

¹ Omwille van de korte onderzoeksperiode werd de pragmatische beslissing genomen om slechts op twee grootschalige databanken te focussen. Hierdoor is de kans op *selection bias* aanwezig.

heid en veiligheid (bv. HIV en SOA's) van de populatie, wordt het onderzoek niet geselecteerd.

Van de 290 initiële artikels konden we 235 artikels excluseren op basis van titel en abstract. We lazen beiden de *full-text* van de resterende 55 artikels, waarna we 29 artikels selecteerden die voldeden aan de vooropgestelde criteria. De voornaamste redenen om artikels te excluseren zijn: (1) de studie focust op het seksuele gedrag van studenten maar niet op commerciële seks, (2) de studie onderzoekt de mening van studenten aangaande (student) sekswerk, (3) de studie onderzoekt sekswerk, maar niet onder studenten, (4) de studie focust hoofdzakelijk op de medische gezondheid en veiligheid van student sekswerkers en (5) de bijdrage is niet online beschikbaar. In totaal werden 29 artikels opgenomen in de *scoping review*, die overeenkomen met 28 unieke studies². Figuur 1 geeft het selectieproces visueel weer.

FIGUUR 1. FLOW CHART VAN DE SELECTIEPROCEDURE

3. RESULTATEN

Deze *scoping review* vat de belangrijkste internationale studies samen die betrekking hebben op student sekswerkers. De 28 geselecteerde studies variëren in termen van onderzochte variabelen, land, steekproefgrootte, dataverzamelmethode en resultaten. Het is niet

² Artikels die behoren tot dezelfde studie werden in dit onderzoek opgenomen als één studie, hoewel naar beide artikels afzonderlijk gerefereerd kan worden.

wenselijk om onderstaande resultaten te veralgemenen, maar dienen daarentegen steeds geïnterpreteerd te worden binnen de specifieke wettelijke, sociale, economische, culturele en religieuze context van het land waarbinnen de geselecteerde studies hebben plaatsgevonden. De ervaringen van student sekswerkers, de geldende risico- en beschermende factoren, de motivaties van sekswerkers en diens risico's kunnen sterk verschillen van land tot land.

3.1 Geselecteerde studies

Tabel 1 vat de kenmerken van de geselecteerde studies samen.

Binnen de geselecteerde studies wordt ieder werelddeel vertegenwoordigd, met uitzondering van Zuid-Amerika. Tien studies situeren zich in Afrika (Ajayi & Somefun, 2019; Amo-Adjei et al., 2014; Choudhry et al., 2014; Eller, 2016; Gbagbo & Gbagbo, 2021; Gukurume, 2022; Masvawure, 2010; Nwokocha, 2007; Shefer et al., 2012; Tade & Adekoya, 2012), zeven in Europa (Betzer et al., 2015; Ernst et al., 2021; Roberts et al., 2013; Sagar et al., 2016; Sanders & Hardy, 2015; Simpson & Smith, 2021; van Stempvoort & Janssen, 2022; Wylęgły, 2019), zeven in Noord-Amerika (Blum et al., 2018; Gerassi et al., 2023; Haeger & Deil-Amen, 2010; Jones, 2022; Sinacore et al., 2015; Stewart, 2022; Trautner & Collett, 2010), twee in Azië (Fang & Tang, 2023; Yang et al., 2022) en drie in Oceanië (Lantz, 2005; Scott & Kumar, 2022; Simpson & Smith, 2021)³.

De steekproefgrootte van de geselecteerde studies varieert van 2 tot 6.773 respondenten (gemiddelde = 762; mediaan = 37 en modus = 30). In totaal onderzochten 17 studies het thema op een kwalitatieve manier (vnl. kwalitatieve interviews en focusgroepen) (Amo-Adjei et al., 2014; Eller, 2016; Fang & Tang, 2023; Gukurume, 2022; Haeger & Deil-Amen, 2010; Jones, 2022; Lantz, 2005; Masvawure, 2010; Nwokocha, 2007; Scott & Kumar, 2022; Shefer et al., 2012; Simpson & Smith, 2021; Sinacore et al., 2015; Stewart, 2022; Tade & Adekoya, 2012; Trautner & Collett, 2010; van Stempvoort & Janssen, 2022), negen studies op een kwantitatieve manier (vnl. via kwantitatieve vragenlijsten) (Ajayi & Somefun, 2019; Betzer et al., 2015; Blum et al., 2018; Choudhry et al., 2014; Ernst et al., 2021; Gerassi et al., 2023; Roberts et al., 2013; Sagar et al., 2016; Wylęgły, 2019; Yang et al., 2022) en twee studies pasten een mixed-method benadering toe (Gbagbo & Gbagbo, 2021; Sanders & Hardy, 2015).

3.2 Prevalentie

Hoewel het een zeer moeilijke opdracht is om de prevalentie van student sekswerkers accuraat te meten, doen zes van de geïncludeerde studies een poging (Ajayi & Somefun, 2019; Betzer et al., 2015; Blum et al., 2018; Choudhry et al., 2014; Roberts et al., 2013; Wylęgły, 2019). De cijfers variëren van 2,1% van de onderzochte steekproef in het Midwesten van de V.S. (Blum et al., 2018) tot 23,8% van de onderzochte steekproef in Nigeria (Ajayi & Somefun, 2019). Tabel 2 rapporteert over de resultaten van de geïncludeerde studies die onderzoek deden naar de prevalentie van student sekswerkers binnen de onderzochte steekproef. Algemeen kan gesteld worden dat deze cijfers weinig representatief zijn voor de ganse populatie omwille van *selection bias* bij de rekrutering van respondenten. Zo is de kans groot dat student sekswerkers zich meer of net minder aangesproken voelen om deel te nemen aan het onderzoek waardoor de gerapporteerde cijfers een over- of onderrepresentatie zouden

3 Het absolute aantal landen verschilt van het aantal geselecteerde studie, aangezien enkele studies onderzoek deden in meerdere landen.

TABEL 1. OVERZICHT VAN DE GEESELECTEERDE STUDIES

N°	Auteur (jaartal)	Land	Nationale wetgeving*	Methodologie (steekproefgrootte**)	Doelstelling
1	Ajayi & Somefun (2019)	Nigeria	Neo-abolitionisme	Kwantitatieve vragenlijst (N=630)	De studie onderzoekt de relatie tussen gezinsstructuur, gezins-ondersteuning en transactionele seks.
2	Amo-Adjei et al. (2014)	Ghana	Prohibitionisme	Kwalitatieve, on-gestructureerde interviews (N=40)	De studie onderzoekt transactionele seksuele relaties onder vrouwelijke universiteitsstudenten en de implicaties voor veilige seksuele betrekkingen en HIV.
3	Betzer et al. (2015) Ernst et al. (2021)	Duitsland	Reglementarisme	Kwantitatieve vragenlijst (N=4.386)	De studie onderzoekt de prevalentie van student sekswerkers en de relatie met verschillende variabelen (nl. financiële situatie, seksuele oriëntatie, SOA's, middelengebruik en persoonlijkheidskenmerken).
					De studie onderzoekt de ervaringen en meningen van student sekswerkers over hun eigen job, met een nadruk op hun motivaties om in de seksindustrie te stappen, kenmerken van hun job, gevoelens na seksuele betrekkingen en gepercipieerde risico's.
4	Blum et al. (2018)	V.S.	Prohibitionisme	Kwantitatieve vragenlijst (N=3.659)	De studie onderzoekt de prevalentie van student sekswerkers en de relatie met verschillende variabelen (nl. geestelijke gezondheid en persoonlijkheidskenmerken).
5	Choudhry et al. (2014)	Oeganda	Prohibitionisme	Kwantitatieve vragenlijst (N=1.954)	De studie onderzoekt de prevalentie van student sekswerkers en de relatie met verschillende variabelen (nl. seksuele dwang, fysiek geweld, mentale gezondheid en alcoholgebruik).
6	Eller (2016)	Benin	Abolitionisme	Kwalitatieve diepte-interviews en focusgroepen (N=34)	De studie onderzoekt het onderscheid tussen transactionele seks en seksuele intimidatie in de context van professor-student relaties en de daarbij horende machtsdynamiek.
7	Fang & Tang (2023)	China	Prohibitionisme	Kwalitatieve semi-ge-structureerde interviews (N=25)	De studie onderzoekt de ervaringen, meningen en motivaties van mannelijke student sekswerkers.
8	Gbagbo & Gbagbo (2021)	Ghana	Prohibitionisme	Mixed-method: kwantitatieve vragenlijsten (N=100) en kwalitatieve diepte-interviews (N=20)	De studie onderzoekt de betrokkenheid, motivaties, klanten, werkwijzen en inkomsten van student sekswerkers.
9	Gerassi et al. (2023)	V.S.	Prohibitionisme	Kwantitatieve vragenlijsten (N=600)	De studie onderzoekt de prevalentie van student sekswerkers en de relatie met verschillende variabelen (nl. demografische kenmerken, tegenslagen in de kinderjaren, seksueel slachtofferschap, mentale gezondheid en middelengebruik).

N°	Auteur (jaartal)	Land	Nationale wetgeving*	Methodologie (steekproefgrootte**)	Doelstelling
10	Gukurume (2022)	Zimbabwe	Abolitionisme	Kwalitatieve semi-ge-structureerde interviews en focusgroepen (N=30)	De studie onderzoekt hoe studenten en docenten transactionele seksuele relaties die gebaseerd zijn op niet-materiële voordelen construeren, percipiëren en ervaren.
11	Haeger & Deil-Amen (2010)	V.S.	Prohibitionisme	Kwalitatieve interviews (N=8)	De studie onderzoekt waarom studenten kiezen voor een job in de seksindustrie en welke impact deze keuze op hen heeft.
12	Jones (2022)	V.S.	Prohibitionisme	Kwalitatieve semi-ge-structureerde interviews (N=17)	De studie onderzoekt hoe student sekswerkers de rollen van student en sekswerker construeren en welke impact beleid en maatschappelijke visie hierin heeft.
13	Lantz (2005)	Australië	Reglementarisme	Kwalitatieve interviews (N=40)	De studie onderzoekt de <i>lived experiences</i> van student sekswerkers.
14	Masvawure (2010)	Zimbabwe	Abolitionisme	Kwalitatieve observaties en diepte-interviews (N=10)	De studie onderzoekt de betekenis van transactionele seks voor student sekswerkers, verder dan louter seks en geld, en hoe beide partijen deze transactionele relatie managen.
15	Nwokocha (2007)	Nigeria	Neo-abolitionisme	Kwalitatieve diepte-interviews (N=19) en focusgroepen	De studie onderzoekt wat de motivaties zijn van studenten om in de seksindustrie te werken en wat de gerelateerde risico's zijn.
16	Roberts et al. (2013)	V.K.	Abolitionisme	Kwantitatieve vragenlijsten (N=200)	De studie onderzoekt de prevalentie van student sekswerkers en de relatie met verschillende variabelen (nl. financiële- en werk-omstandigheden, psychologisch welzijn, attitudes omtrent sekswerk en eerdere ervaringen in de seksindustrie).
17	Sagar et al. (2016)	V.K.	Abolitionisme	Kwantitatieve vragenlijsten (N= 6.773)	De studie onderzoekt binnen welke vormen van sekswerk studenten werkzaam zijn, wat hun motivaties zijn om in de seksindustrie te werken en wat hun behoeften zijn.
18	Sanders & Hardy (2015)	V.K.	Abolitionisme	Mixed-method: kwantitatieve vragenlijsten (N=197), kwalitatieve observaties en kwalitatieve interviews (N=40)	De studie onderzoekt de motivaties van vrouwelijke studenten die als stripper werkzaam zijn, bekeken binnen een bredere context van beleid en hedendaagse veranderingen binnen de seksindustrie.
19	Scott & Kumar (2022)	Australië	Reglementarisme	Kwalitatieve semi-ge-structureerde interview (N=2)	De studie onderzoekt de ervaringen van mannelijke student sekswerkers via twee case studies.
20	Shefer et al. (2012)	Zuid-Afrika	Prohibitionisme en neo-abolitionisme	Kwalitatieve interviews (N=120-200) ***	De studie onderzoekt de bestaande dynamieken van transactionele seks onder student sekswerkers.
21	Simpson & Smith (2021)	V.K. en Australië	Abolitionisme (V.K.) en reglementarisme (Australië)	Kwalitatieve semi-ge-structureerde diepte-interviews (N=14)	De studie onderzoekt hoe vrouwelijke student sekswerkers omgaan met stigma.

N°	Auteur (jaartal)	Land	Nationale wetgeving*	Methodologie (steekproefgrootte**)	Doelstelling
22	Sinacore et al. (2014)	Canada	Neo-abolitionisme	Kwalitatieve interviews (N=4)	De studie onderzoekt het narratief van vrouwelijke student sekswerkers, gelinkt met hun motivaties om in de seksindustrie te werken en de risico's.
23	Stewart (2022)	V.S.	Prohibitionisme	Kwalitatieve narratieve interviews (N=7)	De studie onderzoekt de ervaringen en betrokkenheid van student sekswerkers ten aanzien van hogere onderwijsinstellingen, de faculteiten, het personeel en diens bestuurders. Eveneens legt de studie de link met een mogelijke raciale en seksuele minderheidsidentiteit.
24	Tade & Adekoya (2012)	Nigeria	Neo-abolitionisme	Kwalitatieve diepte-interviews (N=30)	De studie onderzoekt hoe student sekswerkers klanten werven en met klanten omgaan tijdens de seksuele dienstverlening.
25	Trautner & Collett (2010)	V.S.	Prohibitionisme	Kwalitatieve diepte-interviews (N=10)	De studie onderzoekt hoe student sekswerkers betekenis geven aan hun job als stripper en welke impact hun identiteit als student hierbij heeft.
26	Van Stempvoort & Janssen (2022)	Nederland	Reglementarisme	Kwalitatieve semi-ge-structureerde interviews (N=28)	De studie onderzoekt wat de motivaties zijn van studenten om in de seksindustrie te werken, de positieve aspecten van het beroep, de uitdagingen en de impact van het beroep op hun leven.
27	Wylegity (2019)	Polen	Abolitionisme	Kwantitatieve vragenlijsten met enkele open vragen (N=1.877)	De studie onderzoekt de prevalentie van student sekswerkers en de relatie met verschillende variabelen (nl. biologische en psychologische factoren, omgevings- en culturele factoren en financiële factoren).
28	Yang et al. (2022)	China	Prohibitionisme	Kwantitatieve vragenlijsten (N=424)	De studie onderzoekt de kenmerken en bijhorende factoren van trans-actionele seks bij mannelijke student sekswerkers.

* De nationale wetgeving op het moment waarop de studie werd uitgevoerd, werd steeds opgedeeld in één van de vijf categorieën¹ waarbij geen rekening werd gehouden met de concrete invulling van de wetgeving in het desbetreffende land. Binnen de onderzochte landen kunnen eveneens verschillende invullingen gelden per deelstaat/provincie. Aangezien slechts een minderheid van de geselecteerde studies expliciet het geldende juridische kader betreffende sekswerk vermeldt, werd deze informatie ontsloten via publiek toegankelijke bronnen.

** In geval meerdere populaties (bv. professoren of ander personeel) werden bevraagd in het onderzoek, wordt enkel de steekproefgrootte van de bevroegde studenten weergegeven. *** Om het gemiddelde, de mediaan en de modus van het aantal respondenten te kunnen berekenen voor alle geselecteerde studies, kozen we ervoor om bij deze studie (waar het aantal respondenten niet gedetailleerd beschreven staat) het verschil te nemen (N=160).

1 De nationale wetgeving werd opgedeeld in vijf categorieën: (1) prohibitionisme (het aanbieden van seksuele diensten is strafbaar), (2) abolitionisme (het aanbieden van seksuele diensten is niet strafbaar, maar het faciliteren ervan wel), (3) neo-abolitionisme (het aanbieden van seksuele diensten is niet strafbaar, maar het aankopen ervan wel), (4) reglementarisme (het aanbieden van seksuele diensten is strafbaar, tenzij de sekswerkers voldoet aan enkele regels, zoals vergunningen) en (5) decriminalisering (het aanbieden van seksuele diensten, het aankopen ervan en het faciliteren is niet strafbaar, tenzij er sprake is van uitbuiting of minderjarigen).

zijn voor de ganse populatie. Daarnaast is het in de meeste studies onvoldoende duidelijk welke seksuele diensten worden opgenomen in de studie. Vaak wordt een vraag gesteld zoals: “*Have you ever received money, gifts or favours in exchange for sex?*”, waardoor de kans op *interpretation bias* vergroot. Respondenten moeten namelijk zelf de interpretatie maken of bijvoorbeeld online seksuele diensten al dan niet meegenomen worden in de studie.

TABEL 2. PREVALENTIECIJFERS EN OPMERKINGEN PER GESELECTEERDE STUDIE

Auteurs (jaartal) Land	Prevalentiecijfer	Opmerkingen
Ajayi et al. (2019) Nigeria	23,8%	Percentage van de deelnemende studenten (N=630) dat geld, een gift of een gunst heeft ontvangen in ruil voor seks. Onduidelijk wat de studie verstaat onder “seks”.
Betzer et al. (2015) Duitsland	7%	Percentage van de deelnemende studenten (N=4.386) dat momenteel of op een moment in het verleden betrokken was in sekswerk. Onduidelijk wat de studie verstaat onder “sekswerk”.
Blum et al. (2018) V.S.	2,1%	Percentage van de deelnemende studenten (N=3.659) dat ooit een financiële of andere compensatie ontving voor een seksuele daad (bv. orale, manuele stimulatie, penetratie, seksuele performance waarnaar iemand anders kijkt).
Choudhry et al. (2014) Oeganda	15,2% (vrouw) 10,1% (man)	Percentage van de deelnemende studenten opgedeeld per geslacht (N=1.954) dat ooit geld, een gift of iets anders ontving in ruil voor seksuele relaties. Onduidelijk wat de studie verstaat onder “seksuele relaties”.
Gerassi et al. (2023) V.S.	4,5%	Percentage van de deelnemende studenten (N=600) dat ooit geld, alcohol/drugs of iets anders ontving in ruil voor seksuele relaties. Onduidelijk wat de studie verstaat onder “seksuele relaties”.
Roberts et al. (2013) V.K.	6%	Percentage van de deelnemende studenten (N=200) dat momenteel actief is in de seksindustrie. Deelnemers moesten aangeven of ze wel of niet werkzaam waren in twaalf verschillende vormen van sekswerk (bv. stripping, escort en pornografie).
Wylęgły (2019) Polen	17,2%	Percentage van de deelnemende studenten (N=1.877) dat momenteel of op een moment in het verleden betrokken was in sekswerk. Daarnaast rapporteert 10,4% van de deelnemende studenten dat ze betrokken zijn in een zogenaamd <i>sponsorship</i> , dat zij zelf niet gelijkstellen met sekswerk. De studie definieert <i>sponsorship</i> als een relatie tussen twee exclusieve partijen die gebaseerd is op materiële voordelen. De studie definieert sekswerk als zuivere prostitutie met meerdere klanten.

3.3 Risico- en beschermende factoren

Verschillende geselecteerde studies onderzochten risico- en beschermende factoren die samenhangen met het al dan niet werkzaam zijn als sekswerker tijdens de hogere studies. Het is echter niet steeds mogelijk om de richting van de causale relaties die besproken worden in de verschillende studies vast te stellen, dus de volgende resultaten moeten met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

3.3.1 Seksuele aspecten

Vrouwelijke studenten hebben een hogere kans om werkzaam te zijn in de seksindustrie dan mannelijke studenten (resp. 15,2% en 10,1%) (Choudhry et al., 2014). Verschillende van de geselecteerde studies tonen verder ook aan dat binnen de groep student sekswerkers meer seksuele diversiteit (homo- en biseksualiteit) vast te stellen is dan bij de andere studenten (Betzer et al., 2015; Blum et al., 2018; Gerassi et al., 2023). Daarnaast hebben student sekswerkers significant meer seksuele partners (resp. drie tegenover één) (Betzer et al., 2015; Blum et al., 2018) en hebben zij vaker een niet-monogame (of open) relatie dan andere studenten (resp. 32% en 6,6%) (Blum et al., 2018) of staan zij hier meer voor open (Yang et al., 2022). Tot slot rapporteren student sekswerkers een vroegere seksuele startleeftijd (Blum et al., 2018).

3.3.2 Middelengebruik

Meerdere studies onderzochten de link tussen middelengebruik (drugs en/of alcohol) en werkzaam zijn als student sekswerker (Betzer et al., 2015; Blum et al., 2018; Gerassi et al., 2023; Roberts et al., 2013). De resultaten van de verschillende studies zijn echter verdeeld, waardoor geen eenduidige conclusies kunnen worden getrokken over het middelengebruik van student sekswerkers. Zo zouden student sekswerkers in het onderzoek van Betzer et al. (2015) een hoger gebruik van drugs rapporteren dan andere studenten, met uitzondering van alcohol. Volgens Blum et al. (2018) en Gerassi et al. (2023) hebben student sekswerkers een hogere kans op een drug- en alcoholproblematiek. Robert et al. (2013) rapporteren dan weer een kleinere kans op druggebruik, maar een grotere kans op een problematisch gebruik van alcohol bij student sekswerkers in vergelijking met andere studenten.

3.3.3 Persoonlijke- en gezondheidskenmerken

Betzer et al. (2015) tonen in hun studie aan dat student sekswerkers beter grenzen kunnen aangeven dan andere studenten en volgens het onderzoek van Blum et al. (2018) zouden ze ook een impulsievere persoonlijkheid hebben. Net zoals bij de andere risicofactoren die we in dit artikel benoemen, is de richting van de correlatie niet duidelijk.

Verschillende internationale onderzoeken onderzochten de (vaak significante) link tussen studenten die werkzaam zijn in de seksindustrie en geestelijke gezondheidsproblemen (Blum et al., 2018; Choudhry et al., 2014; Gerassi et al., 2023; Roberts et al., 2013). Zo zouden student sekswerkers vaker kenmerken vertonen van posttraumatische stressstoornissen, angststoornissen en een laag zelfbeeld (Blum et al., 2018), hoewel de gradatie van hun klachten niet significant verschilt van andere studenten (Gerassi et al., 2023).

3.3.4 Financiële en familiale context

Student sekswerkers ontvangen significant minder financiële steun van hun familie (Betzer et al., 2015; Wylęty, 2019), maken minder kans op een studiebeurs (Betzer et al., 2015) en hebben vaker schulden dan andere studenten (Betzer et al., 2015; Roberts et al., 2013). Volgens de studie van Ajayi en Somefun (2019) is de kans dat studenten starten met sekswerk 56% lager wanneer ze adequate financiële steun ontvangen van hun familie. Daarnaast tonen zij ook aan, maar niet significant, dat studenten die opgegroeid zijn in een polygame familie meer kans hebben om te starten met sekswerk dan studenten die opgroeiden in monogame fa-

milies. Uiteraard is dit enkel van toepassing voor student sekswerkers in Afrikaanse landen waar polygamie nog vaker cultureel aanvaard wordt dan in andere werelddelen.

Ook de omgeving waar studenten zijn opgegroeid speelt een rol. Zo zouden studenten die opgegroeid zijn in een rurale context meer kans hebben om, eens ze in een grootstad studeren, aan de slag te gaan in de seksindustrie (Wylęgły, 2019). Student sekswerkers rapporteren ook vaker dan andere studenten een verleden van uithuisplaatsing door misbruik, verwaarlozing of financiële noodzaak binnen het gezin (Gerassi et al., 2023).

3.3.5 Verleden van misbruik en geweld

Een verleden van seksueel en/of fysiek misbruik zou een belangrijke voorspeller zijn voor de betrokkenheid van studenten in de seksindustrie (Choudhry et al., 2014; Roberts et al., 2013). Mannelijke studenten die in de laatste twaalf maanden geweld hebben ervaren, hebben eveneens een grotere kans om aan de slag te gaan als sekswerker (Choudhry et al., 2014). Volgens Gerassi et al. (2023) rapporteren student sekswerkers een hogere mate van emotioneel misbruik en emotionele en fysieke verwaarlozing als kind dan andere studenten, maar de resultaten zijn niet significant wanneer het gaat over seksueel en fysiek geweld.

3.4 Motivaties van student sekswerkers

Hoewel de meeste motivaties om te starten met sekswerk overeenkomen met sekswerkers die op hetzelfde moment geen studies doen aan een hogere onderwijsinstelling, zijn de academische en toekomstgerichte motivaties uniek voor student sekswerkers. In totaal onderscheiden we vier soorten motivaties voor studenten om aan de slag te gaan als sekswerker: (1) financiële motivaties, (2) sociale motivaties, (3) intrinsieke motivaties en (4) academische en toekomstgerichte motivaties.

Het onderscheid tussen financiële en sociale motivaties is niet altijd eenduidig, hoewel de primaire doelstelling van de student sekswerker voor beide motivaties verschillend is. Zo is het primaire doel van student sekswerkers bij sociale motivaties om een hogere sociale status te bereiken, waarbij financiële middelen die bekomen worden via sekswerk dit doel dienen. Bij financiële motivaties daarentegen primeert het geld op sociale status en dienen de financiële middelen voornamelijk om te kunnen voorzien in hun levensonderhoud of dat van familieleden.

3.4.1 Financiële motivaties

De belangrijkste motivatie voor studenten om aan de slag te gaan in de seksindustrie is het financiële aspect, waarbij de *money-to-time ratio* vaak de doorslaggevende factor is. Concreet wil dit zeggen dat sekswerk voor studenten aantrekkelijk is doordat ze op een relatief korte tijd een grote som geld kunnen verdienen (Ernst et al., 2021; Lantz, 2005; Sagar et al., 2016; Sanders & Hardy, 2015; Trautner & Collett, 2010; Wylęgły, 2019). Daarnaast is ook de flexibiliteit wat betreft werkuren een belangrijk argument voor student sekswerkers (Ernst et al., 2021; Haeger & Deil-Amen, 2010; Jones, 2022; Lantz, 2005; Sagar et al., 2016; Sanders & Hardy, 2015; Scott & Kumar, 2022; Sinacore et al., 2015; Trautner & Collett, 2010). Anders dan bij andere studentenjobs beschikken student sekswerkers dus over meer flexibiliteit wat betreft de werkuren waardoor ze de nodige tijd kunnen investeren in hun studies en familiale verplichtingen (Lantz, 2005; Sanders & Hardy, 2015; Sinacore et al., 2015; van Stempvoort &

Janssen, 2022). *"I like the money and the lifestyle it affords me. [...] This is the perfect job for school. The flexibility and the money, you can't get better"* (Haeger & Deil-Amen, 2010: 6).

Sommige studenten bevinden zich in een financieel moeilijke situatie doordat ze niet voldoende financiële steun van thuis krijgen of geen kans maken op een studiebeurs. In zulke gevallen biedt sekswerk een mogelijke inkomstenbron waardoor studenten zichzelf financieel kunnen onderhouden en de hoge studiekosten kunnen betalen (Nwokocha, 2007; Sanders & Hardy, 2015; Shefer et al., 2012; Sinacore et al., 2015; Tade & Adekoya, 2012; Wyległy, 2019). Nwokocha (2007: 68) geeft aan dat *"most female students view prostitution as one of the easiest ways of making ends meet"*. Behalve de monetaire vergoeding die binnen de seksindustrie gangbaar is, kunnen ook drugs, alcohol, onderdak of andere (niet-)materiële zaken geruild worden voor seksuele diensten (Gerassi et al., 2023). Andere studenten kunnen via sekswerk een extra studie of cursus betalen die zij via een andere studentenjob niet zouden kunnen bekostigen (Sanders & Hardy, 2015). Uit het onderzoek van Jones (2022) komt naar voren dat sommige studenten via een job in de seksindustrie een financiële onafhankelijkheid ten aanzien van hun ouders willen bekomen. In zulke gevallen gaat het vaak over *"independent, driven women"* die het belangrijk vinden om zelf in te kunnen staan voor hun levensonderhoud (Jones, 2022: 129).

3.4.2 Sociale motivaties

Het kunnen aanschaffen van statussymbolen, zoals de laatste nieuwe smartphone of merk-kledij, is een sociale motivatie om, via sekswerk, de eigen sociale status te verhogen (Ajayi & Somefun, 2019; Shefer et al., 2012). Voornamelijk uit studies die in Afrika zijn uitgevoerd, blijkt dat studenten zichzelf graag succesvol, (seksueel) aantrekkelijk en verfiynd portretteren (Masvawure, 2010). Door aan de slag te gaan binnen de seksindustrie kunnen zij zich meer materiële statussymbolen veroorloven en kunnen ze vertoeven in de hogere sociale kringen, wat op zijn beurt meer kansen geeft om te reizen, een eigen zaak op te starten of merk-kledij te dragen (Amo-Adjei et al., 2014; Fang & Tang, 2023; Masvawure, 2010; Sinacore et al., 2015; Tade & Adekoya, 2012). Ook de studie van van Stempvoort & Janssen (2022) rapporteert over studenten die met het oog op een luxueuze levensstijl starten in de seksindustrie. Opvallend is dat dit voornamelijk studenten zijn die reeds een hoge socio-economische achtergrond hebben en financiële steun van hun ouders krijgen. Eén van de respondenten uit hun onderzoek verwoordt het als volgt: *"I find it very exciting that I am able to afford expensive bags and shoes, whilst I am just a young student"* (van Stempvoort & Janssen, 2022: 156).

Studenten kunnen eveneens kiezen om in de seksindustrie aan de slag te gaan onder invloed van hun peers, om op die manier een bepaalde, geaccepteerde, (luxueuze) levensstandaard na te streven (Fang & Tang, 2023; Gbagbo & Gbagbo, 2021; Shefer et al., 2012). Het nastreven van deze levensstandaard kan ingegeven zijn door jaloezie, een drang om erbij te horen of een sociale competitie tussen peers (Ajayi & Somefun, 2019; Fang & Tang, 2023; Masvawure, 2010; Scott & Kumar, 2022; Shefer et al., 2012; Tade & Adekoya, 2012). *"Some of such girls join prostitute groups to achieve their quest to 'belong' and are thus influenced easily by friends, room-mates, neighbours, course-mates, et cetera"* (Nwokocha, 2007: 68). Peers zijn niet enkel een mogelijke motivatie om te starten met sekswerk, ze kunnen ook de persoonlijke grenzen van student sekswerkers uitdagen. In dat geval kunnen student sekswerkers over hun eigen grenzen gaan, omdat ze van peers te horen krijgen dat dit extra geld zal opleveren (Sanders & Hardy, 2015).

Ook contacten met mannen uit de hogere sociale rangen is een manier om het eigen sociale aanzien te verhogen onder peers (Tade & Adekoya, 2012). Verder zijn gezelschap en affectie ook sociale motivaties om in de seksindustrie aan de slag te gaan (Amo-Adjei et al., 2014). Tot slot geven sommige respondenten aan dat ze bewust in de seksindustrie zijn beginnen werken om te rebelleren tegen de strikte opvoeding en financiële limieten van hun ouders (Nwokocha, 2007).

3.4.3 Intrinsieke motivaties

Student sekswerkers rapporteren naast financiële en sociale motieven ook verschillende intrinsieke motivaties. Eén van de belangrijkste intrinsieke motivaties is om te kunnen voldoen aan de eigen seksuele behoeften, noden en verlangens (Amo-Adjei et al., 2014; Fang & Tang, 2023; Gbagbo & Gbagbo, 2021; Gukurume, 2022; Masvawure, 2010; Sagar et al., 2016; Sanders & Hardy, 2015; Shefer et al., 2012; Sinacore et al., 2015; Tade & Adekoya, 2012). *“It was not that I needed the money, no I presumed that I would like it [sex work] and I found it exciting”* (van Stempvoort & Janssen, 2022: 157).

Verder kan ook nieuwsgierigheid een rol spelen in de keuze om als student sekswerker te starten, een motivatie die gepaard gaat met het opdoen van unieke ervaringen en het hebben van plezier (Amo-Adjei et al., 2014; Ernst et al., 2021; Sagar et al., 2016; Shefer et al., 2012). In het onderzoek van Wylęgły (2019) geeft een van de respondenten aan dat, aangezien ze toch al seksueel actief is, ze met behulp van sekswerk twee behoeften tegelijk weet te vervullen, namelijk een financiële behoefte en een seksuele behoefte. *“[...] I think that it [prostitution] is not always caused by the lack of sufficient funds, sex is a nice thing, so why not take advantage of it”* (Wylęgły, 2019: 60).

Enkele studies tonen aan dat student sekswerkers hun job ook zien als een vorm van autonomie en politieke actie (Jones, 2022; van Stempvoort & Janssen, 2022). Ze ervaren de seksindustrie als liberaal en door zelf binnen deze sector te werken, proberen ze de gangbare visie van de samenleving op sekswerk uit te dagen. *“For me it is a political statement to do sex work. You earn money with your sexuality which you are not supposed to do as a woman. Your sexuality is suppressed in society. Men think that they are entitled to get sex for free. They get angry when you ask for money. ‘How dare you!’”* (van Stempvoort & Janssen, 2022: 162).

Naast de eigen seksuele verlangens en nieuwsgierigheid is er ook sprake van een fysiologische basis waarom studenten aan sekswerk zouden doen. Zo zijn seksuele betrekkingen gezond (Shefer et al., 2012), reduceert seks het stressniveau en verbetert het de concentratie (Gbagbo & Gbagbo, 2021), wat op zijn beurt het studeren kan bevorderen. Daarnaast kan sekswerk ook het zelfvertrouwen van studenten opkrikken (Ernst et al., 2021; Sinacore et al., 2015).

3.4.4 Academische en toekomstgerichte motivaties

Studenten kunnen ook academische motivaties hebben voor het starten als sekswerker. In ruil voor seksuele diensten krijgen sommige student sekswerkers van docenten extra ondersteuning bij opdrachten of extra punten op examens (Gbagbo & Gbagbo, 2021; Gukurume, 2022). Eller (2016) voegt met haar onderzoek naar transactionele seksuele relaties tussen studenten en professoren hieraan toe dat, naast het verzekeren van goede punten, student sekswerkers ook streven naar *scholarships* en het behalen van een diploma. Op te merken

valt dat niet enkel professoren een transactionele seksuele relatie starten met student sekswerkers. Ook andere studenten ruilen seksuele handelingen voor papers en bijlessen (Gukurume, 2022; Shefer et al., 2012) en ander universiteitspersoneel voor bijvoorbeeld toegang tot bepaalde boeken of studiemateriaal (Gukurume, 2022). Gukurume (2022) refereert naar deze vorm van student sekswerk als *sex-for-books relationships*.

Student sekswerkers denken niet alleen aan hun huidige academische situatie, maar kijken vaak ook verder vooruit en proberen via sekswerk hun toekomst veilig te stellen. Door het aangaan van bepaalde transactionele seksuele relaties bouwen ze niet alleen een professioneel netwerk op, maar kunnen ze ook hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt na hun studies vergroten (Tade & Adekoya, 2012). Transactionele seksuele relaties aangaan met een professor kan zekerheid bieden voor een stageplaats of jobmogelijkheden na het beëindigen van hun studie (Eller, 2016).

3.5 *Risico's van het beroep*

Meerdere studies onderzochten ook de risico's die verbonden zijn met het beroep van student sekswerkers. In totaal kunnen we zes soorten risico's onderscheiden die tevens niet uniek zijn voor studenten in de seksindustrie: (1) risico op discriminatie, (2) financiële risico's, (3) veiligheidsrisico's, (4) gezondheidsrisico's, (5) academische risico's en (6) relationele risico's.

3.5.1 *Risico op discriminatie*

Student sekswerkers lopen het risico op en ervaren angst voor stigmatisering, discriminatie en criminalisering omwille van het beroep dat ze uitoefenen (Amo-Adjei et al., 2014; Eller, 2016; Haeger & Deil-Amen, 2010; Jones, 2022; Lantz, 2005; Sanders & Hardy, 2015; Simpson & Smith, 2021; Sinacore et al., 2015; Stewart, 2022; Trautner & Collett, 2010; van Stempvoort & Janssen, 2022). De angst voor stigmatisering en discriminatie omwille van hun beroep zorgt ervoor dat studenten zich niet *outen* als sekswerker naar hun omgeving toe, waardoor ze een grote kans lopen op isolatie (Amo-Adjei et al., 2014; Eller, 2016; Fang & Tang, 2023; Lantz, 2005; Simpson & Smith, 2021). Uit het onderzoek van Masvawure (2010) blijkt dan weer dat student sekswerkers hun job zien als een verrijking van hun sociaal statuut en hier dus met een zekere fierheid voor uitkomen.

Student sekswerkers met een migratieachtergrond rapporteren daarnaast ook ervaringen met racisme (Stewart, 2022). Zwarte vrouwelijke student sekswerkers geven aan dat er rond student sekswerkers een dubbele standaard leeft waarbij witte sekswerkers op een positievere manier worden geportretteerd dan zwarte sekswerkers⁴. Daarnaast geven zwarte student sekswerkers in datzelfde onderzoek ook aan dat ze verschillen ervaren wat betreft slachtofferschap en de wijze waarop ze door de politie worden bejegend. Zwarte student sekswerkers zouden door de politie minder erkend worden als slachtoffers waardoor ze minder op een empathische houding kunnen rekenen. Uit het onderzoek van Lantz (2005) komen eveneens praktijken van *victim blaming* door de politie aan de oppervlakte. Ook in het geval van homoseksuele student sekswerkers geldt dergelijke dubbele stigmatisering (Scott & Kumar, 2022).

4 De termen "zwart" en "wit" zijn overgenomen uit het oorspronkelijk artikel waarin verwezen wordt naar "black and white women".

3.5.2 Financiële risico's

Uit het onderzoek van Sanders en Hardy (2015) naar studenten die werkzaam zijn als stripper blijkt dat zij veel onzekerheden ervaren over hun inkomsten. Het is vaak onduidelijk hoeveel geld ze exact hebben verdiend na een shift. Ander onderzoek rapporteert dan weer over het mogelijke gevaar voor economisch geweld waarbij student sekswerkers door misleiding te weinig betaald worden door hun klanten (Tade & Adekoya, 2012).

3.5.3 Veiligheidsrisico's

Het voornaamste veiligheidsrisico dat in de geraadpleegde literatuur naar voor komt, is geweld. Student sekswerkers vrezen namelijk voor geweld tijdens en naast hun job (Sagar et al., 2016). Uit meerdere studies blijkt echter dat geweld slechts door een zeer kleine groep van de respondenten wordt gerapporteerd (Ernst et al., 2021; Gbagbo & Gbagbo, 2021; Haeger & Deil-Amen, 2010; Lantz, 2005; Sinacore et al., 2015; Tade & Adekoya, 2012; Trautner & Collett, 2010; Wylęgły, 2019). De onderzoeken van Tade en Adekoya (2012) en Trautner en Collett (2010) voegen hieraan toe dat het niet alleen geweld of grensoverschrijdend gedrag vanuit klanten, maar ook vanuit uitbaters van stripclubs of pooiers betreft.

3.5.4 Gezondheidsrisico's

Het voornaamste gezondheidsrisico dat in de literatuur aangehaald wordt, is een verhoogde kans op seksueel overdraagbare aandoeningen (Amo-Adjei et al., 2014; Gbagbo & Gbagbo, 2021; Gukurume, 2022; Tade & Adekoya, 2012; Wylęgły, 2019). Zo stelt een respondent uit het onderzoek van Sinacore et al. (2015: 52) dat *“there is no 100% safe sex”*. Uit verschillende studies kan wel geconcludeerd worden dat seks zonder condoom beter betaalt en dus een reden kan zijn waarom student sekswerkers toch overgaan tot onveilige seks (Gbagbo & Gbagbo, 2021; Nwokocha, 2007; Tade & Adekoya, 2012). Opvallend is dat het risico op SOA's en HIV reëel is, maar veel respondenten in het onderzoek van Amo-Adjei en Kumi-Kyereme (2014) hier niet actief mee bezig zijn. Ook ongewenste zwangerschappen zijn een belangrijk gezondheidsrisico voor student sekswerkers. Onveilige abortussen kunnen de gezondheid en fertiliteit van de student sekswerker op korte en lange termijn ernstige schade berokkenen (Gbagbo & Gbagbo, 2021; Nwokocha, 2007; Wylęgły, 2019).

Ook op mentaal vlak kunnen student sekswerkers gezondheidsrisico's lopen. Zo hebben student sekswerkers een verhoogde kans op stress, burn-out, depressie, trauma, angst en een laag zelfbeeld (Haeger & Deil-Amen, 2010; Lantz, 2005; Sinacore et al., 2015). Uit het onderzoek van Sinacore et al. (2015) blijkt zelfs dat het gevoel van een laag zelfbeeld en depressie één van de belangrijkste motieven zijn voor student sekswerkers om de seksindustrie opnieuw te verlaten.

Tijdens de uitoefening van hun job nemen student sekswerkers vaak een andere identiteit aan waardoor ze kunnen geconfronteerd worden met een identiteitsconflict. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over het afstemmen van hun seksuele oriëntatie op klanten in plaats van op de eigen seksuele voorkeuren. Dit identiteitsconflict kan eveneens zorgen voor cognitieve dissonantie, waarbij tegenstrijdige percepties over zichzelf en de seksindustrie gevoelens van stress verhogen (Haeger & Deil-Amen, 2010). *“[...] I don't look at things differently; it's just that, it goes along with the breakdowns. I feel like I'm a horrible person because of what I do. It's a very degrading job; it's all about your looks; it makes you feel horrible, you know,*

doing it just to get by. You should be doing something closer to your heart” (Haeger & Deil-Amen, 2010: 9).

3.5.5 Academische risico's

Het deelnemen aan sekswerk kan voor studenten ook academische risico's inhouden, zoals slechte resultaten en een verminderde concentratie (Gbagbo & Gbagbo, 2021; Nwokocha, 2007; Tade & Adekoya, 2012; Trautner & Collett, 2010). Slechte resultaten kunnen zelfs tot gevolg hebben dat de student dient te veranderen van onderwijsinstelling of zelfs helemaal moet stoppen met diens studies (Nwokocha, 2007; Trautner & Collett, 2010). Daarnaast kan sekswerk tijdens de studies jobmogelijkheden in de toekomst negatief beïnvloeden. Omdat student sekswerkers hun job voor toekomstige werkgevers vaak verborgen houden, kunnen zij zelden relevante werkervaring voorleggen (Sinacore et al., 2015).

3.5.6 Relatieve risico's

Sekswerk kan ervoor zorgen dat (toekomstige) amoureuze relaties van student sekswerkers negatief beïnvloed worden (Amo-Adjei et al., 2014). De spanning die ontstaat tussen commerciële en amoureuze seks of jaloezie van de andere partner kunnen de emotionele relatie onder druk zetten (Stewart, 2022; Trautner & Collett, 2010). Ook de angst van de partner om gestigmatiseerd te worden omwille van de beroepskeuze van diens levenspartner kan voor wrijvingen in de relatie zorgen (Trautner & Collett, 2010). Andere studenten verzwijgen hun job dan weer tijdens het daten of voor hun partner, waardoor eveneens relationele problemen kunnen ontstaan op korte en lange termijn (Sinacore et al., 2015).

Zoals eerder vermeld, houden veel student sekswerkers hun job binnen de seksindustrie geheim om op die manier stigmatisering te vermijden (Jones, 2022; Sagar et al., 2016; Trautner & Collett, 2010), wat op zijn beurt kan leiden tot sociale isolatie (Ernst et al., 2021; Sinacore et al., 2015).

4. REACTIES VAN HOGERE ONDERWIJSINSTELLINGEN

Binnen veel hogere onderwijsinstellingen wereldwijd geldt een zekere zwijgcultuur of *will-full ignorance* als het gaat over studenten die tijdens hun studies werkzaam zijn binnen de seksindustrie (Cusick et al., 2009; Sagar et al., 2016; Stewart, 2021; Trueman et al., 2022). De geselecteerde studies binnen deze *scoping review* tonen echter aan dat student sekswerkers een internationaal gegeven zijn en een gepaste houding van onderwijsinstellingen cruciaal is om de gerelateerde risico's zoveel mogelijk op te vangen. Simpson (2022: 24) verwoordt het als volgt: *“Silencing mechanisms can have a damaging effect leading to an unwillingness to carry out research on certain topics which could explain why student sex work remains under researched in the UK and globally”*.

De manier waarop hogere onderwijsinstellingen omgaan met student sekswerkers is vaak een weerspiegeling van de algemene maatschappelijke sfeer die rond de seksindustrie hangt en de nationale wetgeving hierrond. Grofweg zijn er op heden drie manieren waarop de hogere onderwijsinstellingen reageren op het bestaan van student sekswerkers: (1) negeren of ontkennen, (2) paternalistische behandeling en (3) bestraffen (Cusick et al., 2009; Sagar et al., 2015; Simpson, 2022).

Verschillende studies toonden reeds aan dat hogere onderwijsinstellingen zelden een beleid hebben aangaande student sekswerkers en hiermee geen erkenning geven aan hun bestaan (Cusick et al., 2009; Stewart, 2021). Ze geven aan zich in deze gevallen te wenden tot andere beleidsdocumenten zoals het integriteitsbeleid of het beleid rond seksueel grensoverschrijdend gedrag. Voor student sekswerkers komt de houding van hogere onderwijsinstellingen vaak over als onverschillig waardoor hun vertrouwen in de hogere onderwijsinstelling zwaar op de proef gesteld wordt (Stewart, 2021).

Andere onderwijsinstellingen zullen dan weer op een paternalistische manier reageren op student sekswerkers door zich overdreven te focussen op de mogelijke (vaak minimale) risico's die het beroep met zich meebrengt (Cusick et al., 2009). De student sekswerker wordt in dat geval gezien als een slachtoffer en het lijkt aan de hogere onderwijsinstellingen om *the fallen* te redden van deze obscuriteit.

Volgens het onderzoek van Sagar et al. (2015) blijkt dat bijna een vijfde van de deelnemende hogere onderwijsinstellingen in het V.K. aangeeft op een punitieve wijze te zullen reageren. Deze bestraffende houding motiveren ze door student sekswerkers ervan te beschuldigen imagoschade te berokkenen aan de onderwijsinstelling en wangedrag te vertonen. In deze gevallen wordt sekswerk dus gezien als deviant gedrag. Door dit perspectief op student sekswerkers aan te houden, ontkennen hogere onderwijsinstellingen de rechten van student sekswerkers en kunnen ze eveneens niet bijdragen tot hun welzijn en veiligheid. Student sekswerkers geven zelfs aan dat ze angst hebben om door hun eigen onderwijsinstelling verstoten te worden wanneer hun beroep bekend zou geraken: *"Multiple collaborators share their believe that higher education and the actors within are unwelcoming of sex work/ers"* (Stewart, 2021: 9).

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat student sekswerkers zich niet gehoord en ondersteund voelen door de hogere onderwijsinstellingen (Gerassi et al., 2023; Haeger & Deil-Amen, 2010; Jones, 2022; Stewart, 2021). De instellingen en diens medewerkers missen vaak de kennis en vaardigheden om op een correcte en inclusieve manier om te gaan met deze specifieke studentengroep (Sagar et al., 2015; Stewart, 2021). Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel student sekswerkers ervaringen rapporteren van stigmatisering en discriminatie op de campus (Gerassi et al., 2023).

Het lijkt er vooral op dat student sekswerkers nood hebben aan veilige en inclusieve campussen (Simpson, 2022). Dit kan enkel gerealiseerd worden wanneer hogere onderwijsinstellingen het beroep van sekswerker erkennen en een niet beoordelende houding aannemen (Haeger & Deil-Amen, 2010). Bovendien dienen ze student sekswerkers actief te betrekken in het ontwikkelen van een inclusief en duurzaam beleid dat de student sekswerker centraal zet (Sinacore et al., 2015). Hogere onderwijsinstellingen en hun personeel hebben nu eenmaal het potentieel om student sekswerkers te ondersteunen wanneer ze te maken krijgen met stigmatisering of discriminatie (Jones, 2022). Om hierin te kunnen slagen, moeten hogere onderwijsinstellingen onder ogen zien dat er wel degelijk studenten op hun campussen rondlopen die werkzaam zijn in de seksindustrie. *"I think particularly for students, I think that it would be nice if there were better policies, [...], having something that says, 'You can divulge that you're in this work, if you are, and you feel comfortable,' but have some sort of statement that it won't negatively impact your academic career, [...]"* (Jones, 2022: 140).

5. CONCLUSIE

Via een *scoping review* trachten we in dit artikel de internationale wetenschappelijke kennis betreffende student sekswerkers samen te vatten en de hiaten te identificeren. In totaal werden 28 studies geselecteerd op basis van de inclusie- en exclusiecriteria. De geselecteerde studies maken duidelijk dat wetenschappelijk onderzoek naar student sekswerkers zich voornamelijk focust op vier thema's, zijnde (1) de prevalentie, (2) de risico- en beschermende factoren, (3) de motieven om in de seksindustrie aan de slag te gaan en (4) de mogelijke risico's die daarbij komen kijken. Enkel van de geselecteerde studies focusten zich in mindere mate op de mogelijke strategieën die student sekswerkers toepassen om bepaalde risico's, zoals stigmatisering en geweld, te beperken. Aangezien de resultaten hierover minimaal waren, beslisten we om dit thema niet te belichten in dit artikel. Tot slot focussen verschillende andere studies, die echter niet voldeden aan de inclusiecriteria van deze *scoping review*, zich op de reacties van hogere onderwijsinstellingen op het bestaan van student sekswerkers. Het is deze vaak ontkennende reactie van hogere onderwijsinstellingen, in combinatie met het doorgaans grote stigma dat op het beroep rust, dat ervoor zorgt dat onderzoek naar het thema nihil is.

Op basis van deze *scoping review* leggen we graag de nadruk op enkele, volgens ons, belangrijke hiaten in de wetenschappelijke literatuur betreffende student sekswerkers. Ten eerste blijkt de kennis over het thema in België onbestaande te zijn. Het lijkt opportuun om ook onder de Belgische studenten een zicht te krijgen op de prevalentie, risico- en beschermende factoren, motivaties en risico's. Zeker in het licht van de recente decriminalisering van de seksindustrie kan een longitudinaal onderzoek zeer waardevol zijn. Ten tweede focust het internationaal onderzoek naar student sekswerkers zich vaak op de motivaties om het beroep te starten en de mogelijke risico's die eraan verbonden zijn. Onderzoek naar de levensverhalen van student sekswerkers, de motieven om te kiezen voor een bepaalde vorm van sekswerk, hun specifieke noden wanneer het gaat over welzijn en veiligheid, toekomstplannen, ondersteuningsnoden bij een uitstap en de positieve aspecten van het beroep blijven tot op heden onderbelicht. Door onderzoek ook te focussen op de positieve kanten van het beroep, kan het stigma dat ermee gepaard gaat voor een stuk verkleind worden. Ten derde ligt er nog een brede weg open voor onderzoek naar mannelijke en trans student sekswerkers, een groep die vaak geconfronteerd wordt met een dubbele stigmatisering en discriminatie, zoals homo- en transfobie. Ten vierde beperkt internationaal onderzoek zich vaak tot offline vormen van sekswerk, hoewel de laatste jaren online sekswerk, waaronder OnlyFans, een enorme boost heeft gekend. Het is dan ook interessant om naar deze vaak subtielere vorm van sekswerk onder studenten onderzoek te doen aangaande prevalentie, specifieke risico's, motieven en voordelen. Hetzelfde geldt voor het fenomeen van *sugar dating*, waarbij studenten flirten met de grenzen van sekswerk. Tot slot blijkt ook het belevenisproces van student sekswerkers wat betreft hun *outing* weinig onderzocht. Het in kaart brengen van de ervaringen van student sekswerkers met het *outen* als sekswerker in diens persoonlijke en academische context, met een focus op de ervaren drempels, noden en impact, kan ondersteuningsnoden zichtbaar maken.

Hoe dan ook blijft het rekruteren van deze doelgroep een uitermate grote uitdaging voor onderzoekers en vraagt het een gedetailleerd rekruteringsplan om het onderzoek te kunnen doen slagen (Struyf & Neelen, 2022). Hiervoor is echter de medewerking van Belgische hogescholen en universiteiten vereist, wat mogelijks de grootste uitdaging zal zijn binnen dergelijk onderzoek.

REFERENTIES

- Ajayi, A. I., & Somefun, O. D. (2019). Transactional sex among Nigerian university students: The role of family structure and family support. *PLOS ONE*, 14(1), e0210349. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0210349>
- Amo-Adjei, J., Kumi-Kyereme, A., & Anamaale Tuoyire, D. (2014). Transactional sex among female university students in Ghana: Implications for HIV education. *Health Education*, 114(6), 473–486. <https://doi.org/10.1108/HE-02-2014-0013>
- Betzer, F., Köhler, S., & Schlemm, L. (2015). Sex Work Among Students of Higher Education: A Survey-Based, Cross-Sectional Study. *Archives of Sexual Behavior*, 44(3), 525–528. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0476-y>
- Blum, A. W., Lust, K., Christenson, G., Odlaug, B. L., Redden, S. A., & Grant, J. E. (2018). Transactional sexual activity among university students: Prevalence and clinical correlates. *International Journal of Sexual Health*, 30(3), 271–280. <https://doi.org/10.1080/19317611.2018.1491922>
- Choudhry, V., Östergren, P.-O., Ambresin, A.-E., Kyagaba, E., & Agardh, A. (2014). Giving or Receiving Something for Sex: A Cross-Sectional Study of Transactional Sex among Ugandan University Students. *PLoS ONE*, 9(11), e112431. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0112431>
- Cusick, L., Roberts, R., & Paton, S. (2009). Higher and further education institution policies on student and staff involvement in commercial sex. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 31(2), 185–195. <https://doi.org/10.1080/13600800902825876>
- Dirix, N. (2022, November 10). *Aantal student-sekswerkers toegenomen sinds energiecrisis*. Bruzz. <https://www.bruzz.be/samenleving/aantal-student-sekswerkers-toegenomen-sinds-energiecrisis-2022-10-11>
- Döring, N., Daneback, K., Shaughnessy, K., Grov, C., & Byers, E. S. (2017). Online Sexual Activity Experiences Among College Students: A Four-Country Comparison. *Archives of Sexual Behavior*, 46(6), 1641–1652. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0656-4>
- Eller, A. (2016). Transactional sex and sexual harassment between professors and students at an urban university in Benin. *Culture, Health & Sexuality*, 18(7), 742–755. <https://doi.org/10.1080/13691058.2015.1123295>
- Ernst, F., Romanczuk-Seiferth, N., Köhler, S., Amelung, T., & Betzler, F. (2021). Students in the Sex Industry: Motivations, Feelings, Risks, and Judgments. *Frontiers in Psychology*, 12, 586235. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.586235>
- Fang, Y., & Tang, C. (2023). Transactional Desire: Exploring Male Student Sex Workers in China. *The Journal of Sex Research*, 1–12. <https://doi.org/10.1080/00224499.2023.2181306>
- Gbagbo, F. Y., & Gbagbo, J. A. (2021). Commercial sex work among university students: A case study of four public universities in Ghana. *BMC Women's Health*, 21(1), 103. <https://doi.org/10.1186/s12905-021-01251-2>
- Gerassi, L. B., Lowe, S., & Walsh, K. (2023). University Students Who Report Exchanging Sex for Money or Other Compensation: Findings from a Public University Sample. *Archives of Sexual Behavior*, 52(1), 459–468. <https://doi.org/10.1007/s10508-021-02215-1>
- Gukurume, S. (2022). Transactional Relationships Within a University Campus in Zimbabwe. *The Oriental Anthropologist: A Bi-Annual International Journal of the Science of Man*, 22(1), 4–23. <https://doi.org/10.1177/0972558X211033374>
- Haeger, H., & Deil-Amen, R. (2010). Female College Students Working in the Sex Industry: A Hidden Population. *NASPA Journal About Women in Higher Education*, 3(1), 4–27. <https://doi.org/10.2202/1940-7890.1039>

- Hamilton, V., Soneji, A., McDonald, A., & Redmiles, E. (2022). "Nudes? Shouldn't I charge for these?": Motivations of new sexual content creators on OnlyFans. *Arxiv*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2205.10425>
- Jones, J. C. (2022). Neoliberal Sexual Entrepreneurial Subjects: Student Sex Workers Responding to Twenty-first-Century Economic Demands in the US. In D. Jones & T. Sanders (Eds.), *Student Sex Work: International Perspectives and Implications for Policy and Practice* (pp. 121–148). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-07777-7_6
- Koops, T., Dekker, A., & Briken, P. (2018). Online sexual activity involving webcams: An overview of existing literature and implications for sexual boundary violations of children and adolescents. *Behavioral Sciences & the Law*, 36(2), 182–197. <https://doi.org/10.1002/bsl.2333>
- Lantz, S. (2005). Students Working in the Melbourne Sex Industry: Education, Human Capital and the Changing Patterns of the Youth Labour Market. *Journal of Youth Studies*, 8(4), 385–401. <https://doi.org/10.1080/13676260500431669>
- Masvawure, T. (2010). 'I just need to be flashy on campus': Female students and transactional sex at a university in Zimbabwe. *Culture, Health & Sexuality*, 12(8), 857–870. <https://doi.org/10.1080/13691050903471441>
- Nwokocha, E. E. (2007). *Transactional sex in Nigerian universities: Social and demographic implications*. <http://ir.library.ui.edu.ng/handle/123456789/1021>
- Roberts, R., Jones, A., & Sanders, T. (2013). Students and sex work in the UK: Providers and purchasers. *Sex Education*, 13(3), 349–363. <https://doi.org/10.1080/14681811.2012.744304>
- Sagar, T., Jones, D., Symons, K., Bowring, J., & Roberts, R. (2015). Student participation in the sex industry: Higher education responses and staff experiences and perceptions. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 37(4), 400–412. <https://doi.org/10.1080/1360080X.2015.1056604>
- Sagar, T., Jones, D., Symons, K., Tyrie, J., & Roberts, R. (2016). Student involvement in the UK sex industry: Motivations and experiences: Student involvement in the UK sex industry. *The British Journal of Sociology*, 67(4), 697–718. <https://doi.org/10.1111/1468-4446.12216>
- Sanders, T., & Hardy, K. (2015). Students selling sex: Marketisation, higher education and consumption. *British Journal of Sociology of Education*, 36(5), 747–765. <https://doi.org/10.1080/01425692.2013.854596>
- Scott, J., & Kumar, N. (2022). Male Sex Workers as Students. In D. Jones & T. Sanders (Eds.), *Student Sex Work: International Perspectives and Implications for Policy and Practice* (pp. 201–228). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-07777-7_9
- Shefer, T., Clowes, L., & Vergnani, T. (2012). Narratives of transactional sex on a university campus. *Culture, Health & Sexuality*, 14(4), 435–447. <https://doi.org/10.1080/13691058.2012.664660>
- Simpson, J. (2022). Whorephobia in Higher Education: A reflexive account of researching cis women's experiences of stripping while at university. *Higher Education*, 84(1), 17–31. <https://doi.org/10.1007/s10734-021-00751-2>
- Simpson, J., & Smith, C. (2021). Students, sex work and negotiations of stigma in the UK and Australia. *Sexualities*, 24(3), 474–490. <https://doi.org/10.1177/1363460720922733>
- Simpson, J., & Smith, S. (2019). 'I'm Not a Bloody Slave, I Get Paid and if I Don't Get Paid Then Nothing Happens': Sarah's Experience of Being a Student Sex Worker. *Work, Employment and Society*, 33(4), 709–718. <https://doi.org/10.1177/0950017018809888>
- Sinacore, A. L., Jaghori, B., & Rezazadeh, S. M. (2015). Female University Students Working in the Sex Trade: A Narrative Analysis. *Canadian Journal of Counselling and Psychotherapy*, 49(1). <https://cjc-rcc.ualgary.ca/article/view/60991>

- Stewart, T. J. (2021). "Dear higher education, there are sex workers on your campus": Rendering visible the realities of U.S. college students engaged in sex work. *Journal of Diversity in Higher Education*. <https://doi.org/10.1037/dhe0000351>
- Stewart, T. J. (2022). What I Have to Do for a Check: College Student Sex Workers with Racially and Sexually Minoritized Identities. *Journal of College Student Development*, 63(1), 34–50. <https://doi.org/10.1353/csd.2022.0005>
- Struyf, P., & Neelen, Y. (2022). De (on)toegankelijkheid van de seksindustrie: Reflecties over hoe politie, beleid, hulpverlening en wetenschap sekswerkers best kunnen bereiken. *Cahiers Politiestudies*, 63, 67–86.
- Tade, O., & Adekoya, A. (2012). Transactional sex and the 'aristo' phenomenon in Nigerian universities. *Human Affairs*, 22(2), 239–255. <https://doi.org/10.2478/s13374-012-0020-5>
- Trautner, M. N., & Collett, J. L. (2010). Students Who Strip: The Benefits of Alternate Identities for Managing Stigma. *Symbolic Interaction*, 33(2), 257–279. <https://doi.org/10.1525/si.2010.33.2.257>
- Trueman, G., Sanders, T., & Griffin, J. H. (2022). Educating universities: Understanding and responding to student sex workers. In D. Jones & T. Sanders (Eds.), *Student Sex Work: International Perspectives and Implications for Policy and Practice* (pp. 231–256). Springer.
- van Stempvoort, M., & Janssen, M.-L. (2022). Student Sex Work in The Netherlands: Motivations and the Impact of Stigma. In D. Jones & T. Sanders (Eds.), *Student Sex Work: International Perspectives and Implications for Policy and Practice* (pp. 149–177). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-07777-7_7
- Vancaeneghem, J. (2022, September 16). Toevloed aan studenten die financiële hulp vragen: "Ouders twijfelen of het wel haalbaar is." *Het Nieuwsblad*. https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220915_96363652
- Wylęty, K. (2019). The phenomenon of prostitution among students. *Journal of Education Culture and Society*, 10(2), 55–63. <https://doi.org/10.15503/jecs20192.55.63>
- Yang, Z., Chen, W., Ma, Q., Zhou, X., Chen, W., Wang, H., Jin, M., & Jiang, T. (2022). Factors Associated with Commercial Sex Behavior among Male College Students Who Engaged in Temporary Heterosexual Behavior in Zhejiang Province, China. *BioMed Research International*, 2022, 1–10. <https://doi.org/10.1155/2022/4319194>